

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Análise de Estados Financeiros	Código	662G01027	
Titulación	Grao en Turismo			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Empresa			
Coordinación	Rodrigues Soares, Jakson Renner	Correo electrónico	jakson.soares@udc.gal	
Profesorado	Rodrigues Soares, Jakson Renner	Correo electrónico	jakson.soares@udc.gal	
Web				
Descrición xeral	Estudo e interpretación da información económico-patrimonial, co obxecto de diagnosticar a posición e a evolución da empresa turística no mercado. Análise da situación financeira a curto e longo prazo, análise de resultados e estudo de rendibilidades.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A2	Analizar a dimensión económica do turismo.
A5	Converter un problema empírico nun obxecto de investigación e elaborar conclusións.
A9	Analizar, sintetizar e resumir criticamente a información económico-patrimonial das organizacións turísticas.
A10	Xestionar os recursos financeiros.
A12	Dirixir e xestionar (management) os distintos tipos de entidades turísticas.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Comunicación oral e escrita en lingua nativa.
B3	Resolución de problemas.
B4	Razoamento crítico.
B5	Compromiso ético.
B6	Aprendizaxe autónoma.
B7	Adaptación a novas situacións.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	A2	B1	C1
Buscar, recopilar, manejar y extraer conclusiones de la información económica.			C2 C6 C7
Conocer las fuentes de información para la investigación turística.	A5	B1 B3	C3 C5 C8
Acceder a las distintas fuentes de información.	A5	B6	C3 C6
Analizar, interpretar e inferir datos y resultados.	A5	B1 B3	C6
Conocer los sistemas y procedimientos contables y financieros aplicados a las empresas turísticas.	A9	B1 B3	C6
Conocer las herramientas necesarias para el análisis de los estados contables y los criterios para la interpretación de los mismos.	A9	B1 B3	C6
Elaborar e interpretar la información contenida en los distintos estados contables.	A9	B1 B4	C6
Comprender y elaborar la información financiera para los usuarios internos y externos.	A9	B4 B6	C6
Conocer las principales fuentes de financiación de las empresas turísticas.	A10	B6	C3
Resolver situaciones de desequilibrio económico financiero.	A10	B3 B7	C4
Detectar oportunidades para mejorar la situación económico financiera de la empresa.	A10	B4 B7	C4
Dirigir, coordinar y controlar el departamento contable de las empresas turísticas.	A12	B2 B5	C4

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1. INTRODUCCIÓN Á ANÁLISE DE ESTADOS FINANCEIROS	1.1. CONCEPTO E OBXECTIVOS DA ANÁLISE DE ESTADOS FINANCEIROS. 1.2. OS PROBLEMAS DAS EMPRESAS E AS SÚAS CAUSAS. 1.3. ANÁLISE E DIAGNÓSTICO EMPRESARIAL. 1.4. DATOS COMPLEMENTARIOS Á ANÁLISE DE ESTADOS FINANCEIROS. 1.5. LIMITACIÓNS DA ANÁLISE.
TEMA 2. ESTADOS FINANCEIROS	2.1. BALANCE DE SITUACIÓN. 2.2. A CONTA DE PERDAS E GAÑOS. 2.3. ESTADO DE CAMBIOS NO PATRIMONIO NETO. 2.4. ESTADO DE FLUXOS DE EFECTIVO. 2.5. MEMORIA, INFORME DE XESTIÓN E INFORME DE AUDITORÍA DE CONTAS. 2.6. MANIPULACIÓNS CONTABLES E MAQUILLAXE DE CONTAS ANUAIS.
TEMA 3. ANÁLISE DO BALANCE DE SITUACIÓN	3.1. OBXECTIVOS E ASPECTOS PREVIOS. 3.2. ESTRUCTURA DO BALANCE IDEAL. 3.3. CONCEPTO E USO DE RATIOS. 3.4. PRINCIPAIS RATIOS PARA ANALIZAR BALANCES. 3.5. O PODER PREDICTIVO DAS RATIOS.

TEMA 4. ANÁLISE DA CONTA DE PERDAS E GAÑOS	4.1. OBXECTIVOS DA ANÁLISE. 4.2. ANÁLISE DA MARXE POR PRODUCTOS. 4.3. CÁLCULO DO UMBRAL DE RENDIBILIDADE. 4.4. ANÁLISE DOS GASTOS. 4.5. ANÁLISE DA PRODUTIVIDADE, DA EFICACIA E DA EFICIENCIA. 4.6. AVALIACIÓN DO NIVEL DE CALIDADE.
TEMA 5. RENDIBILIDADE, AUTOFINANCIACIÓN E CRECEMENTO. FONDO DE MANIOBRA	5.1. ESTUDO DA RENDIBILIDADE. 5.2. APALANCAMENTO FINANCEIRO. 5.3. AUTOFINANCIACIÓN. 5.4. CRECEMENTO DA EMPRESA: CAPACIDADE E TIPOLOXÍA. 5.5. CONCEPTO E IMPORTANCIA DO FONDO DE MANIOBRA. 5.6. AS NECESIDADES DE FONDO DE MANIOBRA.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Proba de resposta breve	A2 A5 B1 B2 B6 B7 C1	1	2.5	3.5
Resumo	A2 A5 A9 A10 B1 B4 B6 B7 C3 C4	4	12	16
Solución de problemas	A2 A5 A9 A10 A12 B1 B2 B3 B4 B6 B7 C1 C2 C3 C5 C6 C7 C8	10	25	35
Sesión maxistral	A2 A5 A9 A10 A12 B3 B4 B5 C3 C6 C7	15	37.5	52.5
Traballos tutelados	A9 B1 B2 B4 B5 C1 C8	5	12.5	17.5
Aprendizaxe servizo	A12 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C3 C4 C7 C8	4	10	14
Proba obxectiva	A2 A5 A9 A10 A12 B1 B2 B3 B4 B6 B7 C1 C4 C6	3	7.5	10.5
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba de resposta breve	Proba obxectiva dirixida a provocar o recordo dunha aprendizaxe presentada. Preséntase un enunciado en forma de pregunta para responder coa resolución de operacións sinxelas. Realizarase ao longo do cuatrimestre.
Resumo	Consiste nunha síntese dos principais contidos traballados. O alumnado terá que expoñer os temas traballados na aula. É tamén unha axuda importante para o repaso e a preparación de exames.
Solución de problemas	Técnica mediante a que se ten que resolver unha situación problemática concreta, a partir dos coñecementos que se traballaron, que pode ter máis dunha posible solución.
Sesión maxistral	Tipo especial de lección impartida polo profesor, onde se baraxarán contidos que conforman o marco teórico - práctico da materia contable.

Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma do alumnado, baixo a tutela do da persoa docente e en escenarios variados (académicos e profesionais). Nesa metodoloxía o alumnado asume a responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente do estudantado e o seguimento desa aprendizaxe polo docente-titor. O alumnado poderá realizar o traballo baixo a metodoloxía de Aprendizaxe e Servizo ApS, desenvolvendo o seu traballo nun contexto real e en conxunto con outros colectivos.
Aprendizaxe servizo	Trátase dunha actividade que integra o servizo á comunidade coa aprendizaxe de contidos e a adquisición de competencias a partir da práctica reflexiva. O alumnado aplicará os coñecementos xerados nas clases á unha situación práctica ofrecendo servizo á comunidade.
Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe. Constitúe un instrumento de medida, elaborado rigorosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc. A proba consistirá na resolución dun exame final que versará sobre aspectos do análise contable. Esa proba consta de varios tipos de preguntas: tipo test, verdadeiro ou falso, resolución de exercicios prácticos para a elección da resposta correcta.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resumo Solución de problemas Traballos tutelados Aprendizaxe servizo	A atención personalizada que se describe en relación a estas metodoloxías concíbese como momentos de traballo directo co profesor, polo que implican unha participación obrigatoria para o alumnado. O xeito e o momento no que se desenvolverá será indicado en relación a cada actividade, ao longo do curso, segundo o plan de traballo da materia.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba de resposta breve	A2 A5 B1 B2 B6 B7 C1	Valoraranse os coñecementos teóricos e prácticos de análise contable adquiridos ó longo das sesións maxistrais.	10
Resumo	A2 A5 A9 A10 B1 B4 B6 B7 C3 C4	En relación coa presentación oral valorarase a claridade das opinións expostas verbo de: 1. Os temas que se especifican no programa da materia. 2. A resolución de problemas contables.	10
Solución de problemas	A2 A5 A9 A10 A12 B1 B2 B3 B4 B6 B7 C1 C2 C3 C5 C6 C7 C8	Valorarase a resolución de varias situacións problemáticas concretas a partir dos coñecementos traballados nas sesións maxistrais.	10
Proba obxectiva	A2 A5 A9 A10 A12 B1 B2 B3 B4 B6 B7 C1 C4 C6	Consistirá nunha proba escrita que versará sobre aspectos teóricos e prácticos, correspondentes aos temas desenvolvidos ao longo do curso.	50
Traballos tutelados	A9 B1 B2 B4 B5 C1 C8	No transcurso da materia será proposto un traballo grupal para aplicar os coñecementos xerados nas clases de forma práctica. O traballo será realizado en grupos pequenos de 4 integrantes e avaliado con rúbrica que o alumnado coñecerá ao principio das clases. O traballo poderá ter unha compoñente de ApS ou dentro do proxecto elixido polo alumnado.	20

Observacións avaliación

Nota Final da Material: Sumatorio de todas as puntuacións. Observación de Primeira oportunidade: é necesario aprobar a Proba obxectiva con 50% da valoración total desta parte para superar a materia. En Segunda oportunidade, gardarase a nota obtida na proba de resposta breve, solución de problemas, traballos tutelados e resumos realizados polo alumnado ao longo do cuatrimestre. A esta nota sumárase a nota obtida na proba obxectiva de segunda oportunidade, que versará sobre aspectos teóricos e prácticos, correspondentes aos temas desenvolvidos ao longo do curso. O alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia será avaliado unicamente coa Proba obxectiva, que suporá o 100% da calificación. A proba terá o mesmo contido que para o alumnado con dedicación a tempo completo. O alumnado que non se presente a Proba obxectiva, aínda que teña participado activamente das outras actividades, será calificado como NON PRESENTADO. Fóra dos previstos no regulamento, en ningún caso se cambiará a data de ningunha proba. A materia poderá ser adaptada ao estudantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade (física, visual, auditiva, cognitiva, de aprendizaxe ou relacionada coa saúde mental). De ser o caso, deberán contactar cos servizos dispoñíbeis na UDC/no Centro: nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, coa Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/>); no seu defecto, coa tutora ADI da Facultade de Turismo

Fontes de información

Bibliografía básica	- Oriol Amat (2008). Análisis de Estados Financieros. Fundamentos y aplicaciones. Ediciones Gestión 2000 - Julián González Pascual (2016). Análisis de la empresa a través de su información económico-financiera: aplicaciones prácticas (e-book). Pirámide - Jose Antonio Ortega Martínez (2006). Análisis de Estados Financieros (e-book). Desclee de Brouwer - Oriol Amat (2008). Análisis Económico - Financiero. Ediciones Gestión 2000 Amat, O.: "Análisis de Estados Financieros. Fundamentos y aplicaciones", Ediciones Gestión 2000, Barcelona, 2008. Amat, O.: "Análisis Económico - Financiero", Ediciones Gestión 2000, Barcelona, 2008. ACCID: "Normas Internacionales de Información Financiera", Asociación Catalana de Contabilidad y Dirección, Barcelona, 2007. Plan General de Contabilidad. Real Decreto 1514/2007, 16 de noviembre. Plan General de Contabilidad de PYMES. Real decreto 1515/2007, 16 de noviembre.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contabilidade Financiera/662G01011

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Contabilidade de custos/662G01017

Observacións

Recoméndase ao alumnado traballar de xeito continuado nos contidos da materia ao longo de todo o curso. Tamén se recomenda que mantéña unha comunicación aberta co profesor a través das titorías persoais. Recoméndase que antes de cada clase teórica o alumnado lea e prepare o tema que será presentado, empregando o manual básico da materia. Finalmente, é recomendable que o alumnado utilice o horario establecido de titoría para realizar consultas e esclarecer dúbidas da materia.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías